

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

ШЕВАЛЬЄ Світлана Борисівна

ОГЛЯД НОВІТНІХ WEB-РЕСУРСІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» У ТЕХНІЧНИХ ЗВО

Діджиталізація стала провідною тенденцією сучасності та докорінно трансформувала усі сфери суспільного життя людини. Особливо помітно вона вплинула на навчальний процес закладів освіти усіх рівнів, у яких відбулись суттєві метаморфози після запровадження карантину під час Covid-19. Сьогодні вже не неможливо уявити повсякденне життя людини без новітніх технологій. Особливо це помітно в освітньому процесі закладів освіти. Адже у сучасному суспільстві з розвитком науково-технічного прогресу освіта вимагає докорінних змін в частині, що стосується інформаційно-комунікаційних технологій. Студенти ХХІ століття, життя яких тісно пов'язане із соціальними мережами та «всесвітньою павутиною» потребують докорінної зміни традиційних методів та форм навчання.

Що стосується web-ресурсів, які використовуються для викладання дисциплін гуманітарного циклу, зокрема на заняттях з української мови за професійним спрямуванням, то впровадження таких інноваційних ресурсів в освітній процес підготовки студентів технічних ЗВО проходить поки що поволі. Вагомі причини повільного застосування web-ресурсів в освітньому процесі під час викладання мовних дисциплін – наявність мізерної теоретичної бази таких ресурсів, методики та особливостей застосування їх в освітньому процесі, недостатній рівень комп'ютерної грамотності або медіаграмотності як викладачів, так і здобувачів вищої освіти.

Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія та Л. С. Шевченко класифікують освітні Інтернет-ресурси за такими ознаками:

- для самостійної роботи студентів;
- з метою підготовки викладача до занять;
- для самоосвіти педагогів;
- з метою організації практичної роботи на занятті;
- для організації позаурочної роботи з дисципліни [1, С. 152].

Опираючись на запропоновану класифікацію спробуємо розглянути новітні web-ресурси, які доцільно використовувати під час викладання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» у технічних ЗВО.

1. Web-ресурси для самостійної роботи студентів

На нашу думку, для виконання самостійної роботи студентам технічних ЗВО доречно запропонувати пройти веб-квест, адже як зазначає Сокол І. ця технологія «...допомагає учню знаходити необхідну інформацію, піддавати її аналізу, систематизувати, вирішувати поставлені задачі, розвивати пізнавальну діяльність та формувати ключову компетентність учня» [5, С.94-95].

За визначенням В. Прошкіна, веб-квест – один із різновидів проєктної технології, у якому завдання може виконуватися лише за допомогою ресурсів мережі Інтернет. Застосування цієї технології може забезпечувати як самостійну дослідницько-пошукову роботу студентів, так і їхню науково-дослідну діяльність [4, С. 188]. Працюючи над виконанням цього виду самостійної роботи, студент може обирати для себе найбільш зручний темп виконання завдання, незалежно від того, працює він у команді чи індивідуально. Більше того, студентам надається можливість пошуку додаткової інформації на тему, але в певних рамках, що були задані викладачем. Це передбачає попередній відбір викладачем сайтів, щоб унеможливити використання непідтвердженої, помилкової або необ'єктивної інформації. Викладач має оцінити інформацію з точки зору можливості її використання у навчальному процесі та відібрати інтернет-ресурси, орієнтуючись на різні рівні мовної підготовки студентів. [3, С. 46-47]

Отже, безперечною перевагою у використанні веб-квестів під час викладання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» у технічних ЗВО є те, що вони спонукають студентів до активного творчого та аналітичного розумового процесу, вміню працювати в команді.

2. Web-ресурси з метою організації практичної роботи на занятті

Для організації практичної роботи на заняттях з української мови за професійним спрямуванням можна використати технологію відеоскрайбінгу. За допомогою web-ресурсів, які допомагають створити відеоскрайбінг студент зможе дати короткі яскраві відеопояснення з певних питань, які супроводжуються схематичними малюнками. Онлайн-сервісами для створення й зберігання скрайбінгу є Prezi, Moovly, PowToon.

Для виконання та подальшого усного захисту індивідуально-дослідного завдання студентам можна запропонувати створити свій блог. Це форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей. Наприклад, автор (один студент чи їх група) виконав певне завдання (реферат, есе), яке розміщується на сайті свого мережевого щоденника (блогу) з відеозахистом наукового повідомлення, потім автор блогу дає можливість іншим студентам прочитати, подивитись та прокоментувати розміщений матеріал. У студентів з'являється можливість обговорення й оцінки якості публікації і коментарів, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок.

3. Web-ресурси для організації позаурочної роботи з дисципліни

Задля організації позаурочної роботи Прошкін В. пропонує застосовувати ВікіВікі – технологію, що передбачає колективне створення здобувачами ступеня вищої освіти глосарія, словника, довідника, термінологічного покажчика, атласу, енциклопедії та ін. [4, С. 189]

Р. Гуревич, М. Кадемія, М. Козяр вказали, що використання ВікіВікі можливе в таких напрямках: спільне створення документів, презентацій, есе, поем та інших творів; спільне створення мережевих відгуків або рецензій на студентські роботи; створення анотацій, коментарів, зауважень до тексту; створення бібліотеки прикладів, порад, посилань на навчальні матеріали;

розповсюдження інформації, обмін інформацією між здобувачами та викладачами [2, С. 165].

Отже, огляд новітніх web-ресурсів дає можливість активного застосування пропонованих технологій для викладання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» у технічних ЗВО. Водночас, щоб мотивувати студентів до вивчення своєї дисципліни потрібно йти у ногу з часом та використовувати ті технології та ресурси, які спонукатимуть сучасну молодь до навчання та стимулюватимуть її розумову діяльність. Проте не слід забувати, що лише поєднання традиційного навчання з інноваційними технологіями, ресурсами, методами та формами забезпечать ефективні результати навчання.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід :навчальний посібник. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
2. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Козяр М.М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті : монограф. Львів: Сполом, 2012. 502 с.
3. Исаева А.В. Веб-квест как форма организации самостоятельной работы студентов // Организация самостоятельной работы студентов: Материалы докладов II Всероссийской научно-практической интернет-конференции «Организация самостоятельной работы студентов» (6-9 декабря 2013 года). Саратов: Изд-во «Новый Проект», 2013. 188 с.
4. Прошкін В. В. Освітні веб-ресурси в професійній підготовці майбутніх учителів // Освітологічний дискурс. 2017. № 1-2. С. 183-197. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/osdys_2017_1-2_17
5. Сокол І. Використання квест-технології для підготовки вчителів системі післядипломної педагогічної освіти // Єдиний інформаційний простір: стратегії інноваційного розвитку освітньої галузі: зб.наук.пр.за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Єдиний інформаційний простір: стратегії інноваційного розвитку освітньої галузі» (16 жовтня 2014 р.). Дніпропетровськ: Вид-во «Інновація», 2014.

ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна

РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ON-LINE

Громадянське виховання сьогодні є необхідністю. У межах навчання в університеті майбутні учителі мають бути готовими будувати нову країну, вирощувати нове покоління українців, які будуть знати правдиву історію, справжні факти воєнних часів в Україні, які будуть любити свою країну, прославляти свій народ, пам'ятати героїчні вчинки наших захисників та бути